

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou tonality a atonality ve Scrutonově koncepci hudební zkušenosti. Jejím předmětem je výzkum toho, jak Scruton pohlíží na pojmy tonality a atonality a jak se jeho pojetí hudební zkušenosti a hudebního porozumění promítá do jeho hodnocení tonální a atonální hudby. Cílem práce je ukázat, že Scrutonovu teorii hudební zkušenosti, která slouží k vysvětlení posluchačova porozumění tonální hudbě, lze rovněž využít jednak k výzkumu hudebního porozumění atonálním dílům, jednak k obhajobě svébytné pozice atonality v hudebních dějinách. Prostředkem k naplnění tohoto cíle je kritická analýza Scrutonovy obhajoby tonality a kritiky atonality, dále výzkum jeho pohledu na hudební dějiny, a nakonec podrobný výklad jeho teorie hudební zkušenosti. Práce je rozdělena do třech hlavních tematických oblastí. První oblast představuje základní uvedení do historického kontextu práce, v němž je stručně pojednáno o pojmech tonality a atonality, vývojových tendencích umělé hudby první poloviny dvacátého století a Scrutonově hodnocení tonální a atonální hudby. Druhá oblast se zaměřuje na popis Scrutonovy koncepce hudební zkušenosti, na výklad jeho filosofie tonality a v neposlední řadě na jeho kritiku atonality. Důležitou roli zde kromě Scrutonova vlastního pojetí hudebního porozumění hrají teoretické koncepce Theodora W. Adorna a Arnolda Schönberga. Třetí oblast pak prostřednictvím Adornovy filosofie hudebních dějin a argumentace proti vybraným Scrutonovým stanoviskům rozšiřuje Scrutonovu teorii hudební zkušenosti na oblast atonální hudby.

Klíčová slova

Atonalita, dějiny hudby, dodekafonie, estetika, forma, porozumění, serialismus, tonalita, zkušenost